

Dosarul nr. 2r-265/22
2-20134343-01-2r-20052022

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central(jud. S.Dubceac)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

DECIZIE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Dogotar Mihail,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dogotar Mihail
împotriva Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani cu privire la constatarea dreptului
discriminării,

împotriva încheierii din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți prin care a fost
restituită cererea de apel depusă de Dogotar Mihail, din motiv că apelantul nu a
îndeplinit în termen indicațiile instanței,

constată:

La 05 octombrie 2020, Dogotar Mihail a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, intervenient accesoriu judecătorul
Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, Sergiu Godorogea solicitînd constatarea faptului
discriminării.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central
cererea de chemare în judecată depusă de Dogotar Mihail, a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 24 noiembrie 2021, Dogotari
Mihail a declarat apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărârii din 09
noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central cu pronunțarea unei noi hotărâri
de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 04 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii
de apel declarată de Dogotar Mihail acordându-i termen până la 19 aprilie 2022
(inclusiv), ora 16:00, pentru prezentarea cererii de apel cu indicarea esenței și
temeiurile apelului, argumentul legalității sau netemeinicii hotărârii contestate,
motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în
susținerea apelului. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate

neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, s-a restituit cererea de apel depusă de Dogotar Mihail din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței.

La 12 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, Dogotar Mihail a declarat recurs împotriva încheierii din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate.

În motivare, a reiterat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, soluția fiind una neîntemeiată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost expediată la adresa de domiciliu a lui Dogotar Mihail: or. Glodeni, str. C. Stere, 11 (f.d. 115) și a fost recepționată de recurent la data de 03 mai 2022 (f.d.116).

Astfel, recursul declarat la 06 mai 2021 este în termen.

La 20 mai 2022 în adresa intimatului Judecătoria drochia, sediul Rîșcani a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Dogotar Mihail, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 125).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d) și e) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 09 noiembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, acțiunea depusă de Dogotar Mihail a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 24 noiembrie 2021 Dogotar Mihail a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din 09 noiembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii. Totodată, apelantul a indicat că motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul le va prezenta ulterior într-o cerere de apel suplimentară după ce va lua cunoștință de hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 04 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Dogotar Mihail acordându-i termen până la 19 aprilie 2022 (inclusiv), ora 16:00, pentru prezentarea cererii de apel cu indicarea esenței și temeiurile apelului, argumentul legalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La 06 aprilie 2022 Curtea de Apel Bălți a expediat încheierea din 04 aprilie 2022 la adresa de domiciliu a lui Dogotar Mihail indicată în acțiune și cererea de apel: *or. Glodeni, str. C Stere, 11* (f.d 115), fiind recepționată încheierea instanței de apel la data de 11 aprilie 2022 (f.d. 116).

Ca urmare, prin încheierea din 20 aprilie 2022, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, Curtea de Apel Bălți a restituit apelul declarat de Dogotar Mihail împotriva hotărârii din 09 noiembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, din motiv că apelantul nu a lichidat neajunsurile cererii de apel în termenul stabilit de instanță.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Din norma dată de drept rezultă că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătoresc. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de Dogotar Mihail, or, Curtea de Apel Bălți în încheierea din 04 aprilie 2022 a indicat data și ora (*până la 19 aprilie 2022, ora 16:00*), precum și a identificat locul precis (concret) în care apelantul trebuia să prezinte apelul motivat și, însă în termenul stabilit de instanță Dogotar Mihail nu a prezentat la la Curții de Apel Bălți apelul motivat.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Potrivit art. 105 alin. (1), (1¹) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana

împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și *avocaților* prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a concluzionat că, apelantul în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu a prezentat cererea de apel motivată.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, reținut și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

În asemenea circumstanțe nu poate fi invocat faptul că recurentului, i s-ar îngradi accesul la justiție, precum și că nu i s-ar garanta posibilitatea exercitării căii de atac și dreptul la apărare or, împrejurările expuse supra reliefează că, instanța de apel a acordat posibilitatea apelantului, având în vedere inclusiv principiul contradictorialității, să-și poată valorifica drepturile garantate de legislația națională, precum și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului.

De altfel, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres termenele și condițiile de acceptare a cererilor de apel, iar prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Dogotar Mihail.

Se menține încheierea din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dogotar Mihail împotriva Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani cu privire la constatarea dreptului discriminării.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic